

Regelbunden tillsyn i Morkarlbyhöjdens skola

Grundskola 7-9

Inledning

Skolinspektionen har granskat verksamheten i Mora kommun under våren 2009 och besökt Morkarlbyhöjdens skola den 4-5 februari 2009. I slutet av denna rapport framgår vilka som varit ansvariga för den regelbundna tillsynen.

Tillsynen riktas mot tre huvudområden: **Kunskaper, Normer och värden** samt **Ledning och kvalitetsarbete**. Bedömningarna av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplaner och övriga författningar för det offentliga skolväsendet. Information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats (<http://www.skolinspektionen.se/sv/Tillsyn/>).

Inom de områden där Skolinspektionen bedömt att åtgärder behövs har kommunen och rektorn för skolan ansvar för att åtgärder vidtas. Åtgärderna ska redovisas till Skolinspektionen senast den 1 oktober 2009. Denna skriftliga rapport kompletteras med muntlig återrapporering av de ansvariga inspektörerna.

Underlag

Underlaget för Skolinspektionens bedömning är dels dokument från kommunen och Morkarlbyhöjdens skola, dels den information som samlats in under besöket. I Morkarlbyhöjdens skola intervjuades rektorn, lärare, annan personal och elever. Även annan information om kommunen och skolan från Skolverkets nationella uppföljningssystem, eller som finns publicerad på annat sätt, har använts.

Rektorn har tagit del av och givits möjlighet att lämna synpunkter på sakuppgifter i rapporten.

Beskrivning av Morkarlbyhöjdens skola

Tabell 1: Antal elever på Morkarlbyhöjdens skola

Morkarlbyhöjdens skola	Antal elever
Grundskola	340

Källa: Skolans uppgifter, våren 2009

Morkarlbyhöjdens skola är en grundskola i centrala Mora med årskurserna 7-9. Här finns 340 elever och 35 lärare fördelade på 20 klasser. I skolan arbetar tre arbetslag och varje arbetslag omfattar en årskurs. På skolan finns en kommunövergripande undervisningsgrupp som kallas språkklassen.

Bedömningar

Motiveringsrutan under varje bedömningspunkt fylls endast i när Skolinspektionen bedömt att åtgärder behövs. I detta material används begreppet styrdokument som en samlande beteckning för relevanta författningar och allmänna råd.

Kunskaper

Den regelbundna tillsynen granskar inom detta område skolans kunskapsresultat och arbetet för att ge eleverna möjlighet att nå de nationella målen för lärandet uttryckta i läroplan och kursplaner. Vidare granskas vilka förutsättningar skolan ger eleverna att nå målen.

1.1 Kunskapsresultat

Tabell 2: Resultat för elever i årskurs 9

	Morkarlbyhöjdens skola					Samtliga skolor i kommunen ¹	Kommun-grupp ²	Riket ³
	2004	2005	2006	2007	2008	2008	2008	2008
Genomsnittligt meritvärde	213,8	227,8	223,0	211,0	207,8	210,0	201,7	209,3
Andel (%) som nått målen i samtliga ämnen	90	88	85	79	75	80	74	77
Andel (%) behöriga till nationellt program	97	94	94	85	86	90	87	89

Källa: Skolverkets officiella statistik

Kommentar och bedömning:

Av tabell 2 framgår att andelen behöriga till nationella program på gymnasieskolan och andelen elever som nått målen i samtliga ämnen, har sjunkit. Dessutom har det genomsnittliga meritvärdet sjunkit markant sedan 2005.

Av Skolverkets betygsstatistik från 2008 framgår att det finns stora skillnader mellan flickors och pojkars resultat. I exempelvis ämnet bild har 74 procent av flickorna nått målen för betyget Mycket väl godkänt, medan endast 18 procent av pojkarna har gjort

¹ Uppgifter baserade på samtliga huvudmän i kommunen

² Uppgifter baserade på samtliga huvudmän i kommungruppen.

³ Uppgifter baserade på samtliga huvudmän i riket

det. Även i ämnena hem- och konsumentkunskap, musik samt idrott och hälsa skiljer sig resultaten mellan flickor och pojkar i hög grad åt. Varken resultaten i olika ämnen eller det faktum att resultaten skiljer sig åt mellan flickor och pojkar, analyseras övergripande på skolan. Se vidare avsnitt 3.4.1.

Sammanfattningsvis bedömer Skolinspektionen att skolan behöver analysera och utvärdera varför resultaten försämras och vidta åtgärder för att stoppa den vikande trenden och förbättra kunskapsresultaten.

1.2 Uppföljning och kommunikation av kunskapsresultat

Bedömningspunkter

1.2.1 Lärarna följer fortlöpande upp elevernas kunskapsutveckling och resultat i alla ämnen i förhållande till styrdokumentens krav.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.2.2 Lärarna genomför utvecklingssamtal om hur elevens kunskapsutveckling och sociala utveckling bäst kan stödjas.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.2.3 Lärarna upprättar en individuell utvecklingsplan i samband med utvecklingssamtalet.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering

Enligt 7 kap. 2 § grundskoleförordningen ska läraren vid utvecklingssamtalet upprätta en individuell utvecklingsplan (IUP) med skriftliga omdömen. Den ska vara framåtsyftande och sammanfatta skolans insatser för att stödja elevens kunskapsutveckling. Det skriftliga omdömet ska beskriva elevens kunskapsutveckling i relation till målen i varje ämne som eleven får undervisning i.

De planer som Skolinspektionen tagit del av har visat sig inte innehålla skriftliga omdömen som är tydligt målrelaterade. Istället för att utgå från elevernas kunskaper beskrivs eleven utifrån individuella egenskaper. De individuella utvecklingsplanerna är inte heller framåtsyftande och tar i liten utsträckning upp skolans ansvar.

Skolinspektionen bedömer att skolan behöver åtgärda detta så att de individuella utvecklingsplanerna utformas så att eleven och vårdnadshavaren får tydlig information om elevens kunskaper i relation till målen, att de lyfter fram elevens utvecklingsmöjligheter samt beskriver skolans ansvar.

1.3 Bedömning och betygssättning

Bedömningspunkter

1.3.1 Lärarna använder resultaten från de nationella ämnesproven för att bedöma elevers kunskapsutveckling och som stöd för betygssättning.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering

Enligt 7 kap. 10 § grundskoleförordningen ska ämnesprov i svenska, engelska och matematik användas i slutet av årskurs 9 för att bedöma elevernas kunskapsutveckling och som stöd för betygssättning.

Principen är att alla elever i årskurs 9 ska delta i de nationella ämnesproven. Tillgänglig statistik visar att endast 115 elever av 140 har deltagit i nationella provet i matematik 2008.

Skolinspektionen bedömer därför att skolan behöver analysera varför så många inte har deltagit och utifrån analysen åtgärda detta.

1.3.2 Vid bedömning och betygssättning utgår lärarna från de nationella målen i kursplanerna och från betygskriterierna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.3.3 Betyg sätts och utfärdas, skriftliga bedömningar ges och betygskatalog förs enligt grundskoleförordningens krav.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering

Enligt 7 kap. 9 § grundskoleförordningen ska elever som inte når målen i ett ämne i slutet av årskurs 9 ges en skriftlig bedömning. Denna ska innehålla elevens kunskapsutveckling i ämnet samt eventuellt också de stödåtgärder som

vidtagits.

I de exempel på skriftliga bedömningar som Skolinspektionen har tagit del av framgår inte alltid elevens kunskapsutveckling och de mål som eleven har uppnått.

Skolinspektionen bedömer att Morkarlbyhöjdens skola inte utfärdar skriftliga bedömningar i enlighet med förordningens krav vilket behöver åtgärdas.

1.4 Genomförande av utbildningen

Bedömningspunkter

1.4.1 Läroplanens och kursplanernas mål att sträva mot anger inriktningen för skolans utbildning.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering

Enligt avsnitt 2.2 i läroplanen för det obligatoriska skolväsendet, förskolan och fritidshemmet (Lpo 94) framgår att skolan bl.a. ska sträva mot att eleven utvecklar sitt eget sätt att lära, befäster en vana att självständigt formulera ståndpunkter, lär sig att lyssna, diskutera, argumentera och använda sina kunskaper som redskap för att formulera och pröva antaganden och lösa problem, reflektera över erfarenheter och kritiskt granska och värdera påståenden och förhållanden.

Tillsynen visar att undervisningen varierar mellan lärarna och huvudsakligen bedrivs utan att eleverna får diskutera, reflektera och argumentera kring viktiga frågor.

Skolinspektionen bedömer därför att skolan på ett övergripande plan behöver tydliggöra strävansmålen och arbeta för att undervisningen i högre grad utgår från dem.

1.4.2 Eleverna ges möjlighet till inflytande och ansvarstagande över det egna lärandet.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering

I 4 kap. 2 § skollagen anges att eleverna ska ha inflytande över hur deras utbildning utformas och att inflytandet ska anpassas efter deras ålder och mognad. Enligt avsnitt 2.3 Lpo 94 ska skolan bl.a. sträva mot att eleverna successivt får ett ökat inflytande över sin utbildning. Enligt avsnitt 2.8 i läroplanen har rektor ett särskilt ansvar för att skolans arbetsformer utvecklas så att ett aktivt elevinfly-

6 (16)

tande gynnas. För att eleverna ska kunna ha ett reellt inflytande måste skolan klargöra vilka mål utbildningen har.

Tillsynen visar att eleverna inte i tillräcklig grad ges möjlighet till inflytande över undervisningen utan att det är beroende av läraren och ämnet. I flera ämnen är undervisningen alltid färdigplanerad. Eleverna får heller inte kännedom om målen i flera ämnen, vilket hindrar deras möjlighet till inflytande över sitt eget lärande.

Skolinspektionen bedömer att elevernas möjlighet till inflytande över sin utbildning och eget lärande behöver förbättras.

1.4.3 Eleverna ges kunskap om demokratins principer och utvecklar sin förmåga att arbeta i demokratiska former.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.4.4 De som arbetar i skolan samverkar inom och mellan verksamheterna för att göra skolan till en god miljö för elevernas utveckling och lärande.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering

Enligt avsnitt 2.2 i Lpo94 ska alla som arbetar i skolan samverka för att göra skolan till en god miljö för utveckling och lärande. Läraren ska samverka med andra lärare i arbetet för att nå utbildningsmålen.

Även om visst samarbete sker i ämnesövergripande projekt såsom Hållbar utveckling, visar tillsynen att det finns brister i samverkan. Exempelvis brister det när det gäller anpassning av undervisning till elevernas behov, undervisningsformer och betygssättning. Det har lett till att resultaten inom dessa områden har blivit lärarberoende och att alla elever inte ges samma förutsättningar. När det gäller elever med behov av särskilt stöd, visar tillsynen att det finns brister vad gäller samverkan och i kommunikation mellan lärare och elevvårdsteam. Också samverkan vid överlämningen mellan årskurs sex och årskurs sju kan förbättras.

Skolinspektionen bedömer därför att skolan behöver utveckla arbetet med samverkan inom och mellan verksamheter.

1.5 Anpassning av verksamheten till elevernas behov

Bedömningspunkter

1.5.1 Skolans undervisning anpassas till varje elevs behov, förutsättningar, erfarenheter och tänkande.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering
I avsnitt 1 i Lpo 94, "Skolans värdegrund och uppdrag. En likvärdig utbildning" anges att undervisningen ska anpassas till varje elevs förutsättningar och behov. Den ska med utgångspunkt i elevens bakgrund, tidigare erfarenheter, språk och kunskaper, främja elevernas fortsatta lärande och kunskapsutveckling. Vidare ska läraren, enligt avsnitt 2.2 i läroplanen, utgå från varje enskild individs behov, förutsättningar, erfarenheter och tänkande. I tillsynen framkommer att graden av skolans anpassning varierar mellan olika lärare, både vad gäller svårighetsgrader och arbetssätt. Exempelvis framkommer det att elever ofta arbetar ensidigt och på samma vis utan att det relateras till varje elevs behov och förutsättningar. Eleverna ges heller inte alltid de utmaningar de kan behöva. Skolinspektionen bedömer att skolans arbete med att anpassa undervisningen till varje elevs behov, behöver förbättras.

1.5.2 Särskilt stöd ges till barn och elever som har svårigheter i skolarbetet.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering
Enligt 1 kap. 2 § och 4 kap. 1 § skollagen och 5 kap. 1 § grundskoleförordningen ska elever med behov av det ges särskilt stöd. I avsnitt 2.8 i Lpo 94 framgår att rektorn har ansvar för att undervisningen och elevvårdsverksamheten utformas så att eleverna får det särskilda stöd och den hjälp de behöver. Vid tillsynen framkommer att skolan har rutiner kring att fånga upp elever med behov av särskilt stöd. Trots detta uppger rektorn, lärare och elevvårdsteam att inte alla elever som har svårigheter i skolarbetet får särskilt stöd i den utsträckning de behöver. Stöd ges främst i ämnena svenska och matematik. I övriga ämnen har eleverna inte möjlighet att få stöd. Skolinspektionen bedömer att skolan behöver vidta åtgärder så att alla elever

8 (16)

som är i behov av särskilt stöd får det.

1.5.3 Vid behov av särskilda stödåtgärder utarbetas alltid åtgärdsprogram som uppfyller författningarnas krav.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering

Enligt 5 kap. 1 § grundskoleförordningen ska rektorn se till att åtgärdsprogram utarbetas om en elev är i behov av särskilt stöd. I åtgärdsprogrammet ska framgå vilka behoven är, hur de ska tillgodoses samt hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas. Eleven och elevens vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta när åtgärdsprogrammet utarbetas.

Vid tillsynen framkommer det att åtgärdsprogram inte alltid upprättas. I de åtgärdsprogram som Skolinspektionen tagit del av framgår inte elevens behov och inte heller på ett tydligt sätt vad skolan ska göra för att tillgodose behoven. Dessutom framkommer inte hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas.

Skolinspektionen finner att skolan behöver säkerställa att åtgärdsprogram alltid upprättas när en elev behöver särskilt stöd. Vidare behöver arbetet med åtgärdsprogram utvecklas.

2 Normer och värden

Den regelbundna tillsynen granskar inom detta område skolans arbete för att påverka och stimulera eleverna att omfatta vårt samhälles gemensamma värderingar och låta dem komma till uttryck i vardaglig handling samt skolans arbete för att ge eleverna en trygg miljö.

2.1 Normer och värden i studiemiljö och samvaro

Bedömningspunkter

2.1.1 Skolan utgör en trygg miljö som är inriktad på lärande.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering

Enligt avsnitt 1 i Lpo 94 "Skolans värdegrund och uppdrag. God miljö för utveckling och lärande" ska eleven i skolan möta respekt för sin person och sitt arbete. Skolan ska sträva mot att vara en levande social gemenskap som ger trygghet och vilja och lust att lära.

Tillsynen visar att de allra flesta elever upplever skolan som trygg. Trots det förekommer mobbing och kränkande behandling på skolan. Eleverna, särskilt flickorna, beskriver att man som elev måste vara på ett visst sätt för att bli accepterad. Mycket av kränkningarna sker på rasterna vilket inte alltid uppmärksammas av den vuxna personalen. Tillsynen visar att elever upplever att det är oroligt på lektioner i idrott och hälsa och därför inte alltid känner sig trygga, vilket visar sig i hög frånvaro. Dessutom framkommer det att flickor och pojkar inte ges lika utrymme i detta ämne.

Skolinspektionen bedömer att arbetet med att skapa en trygg skola för alla elever behöver vidareutvecklas.

2.1.2 Skolan och lärarna bedriver ett aktivt värdegrundsarbete.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering

I 1 kap. 2 § skollagen anges bl.a. att var och en som verkar inom skolan ska främja aktning för varje människas egenvärde och respekt för vår gemensamma miljö. Särskilt ska den som verkar inom skolan främja jämställdheten mellan könen samt aktivt motverka alla former av kränkande behandling såsom mobbning och rasistiska beteenden. I 14 a kap. skollagen anges att huvudmannen inom ramen för varje särskild verksamhet ska bedriva ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av barn och elever. Huvudmannen ska se till att det vidtas åtgärder för att förebygga och förhindra att barn och elever utsätts för kränkande behandling.

Vid tillsynen framkommer att trots ett påbörjat värdegrundsarbete, dels mot rasism och dels mot mobbing, kvarstår kränkande behandling av elever. Eleverna efterlyser diskussioner kring livs- och värdegrundsfrågor, vilket sker endast i begränsad omfattning. Det framkommer att det saknas ett forum för sådana diskussioner och att det inte ges utrymme för det.

Skolinspektionen bedömer att skolan behöver förstärka sitt värdegrundsarbete ytterligare.

2.1.3 Skolan har upprättat en plan mot kränkande behandling i enlighet med författningarna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering
Lagen om förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling av barn och elever upphörde att gälla den 1 januari 2009. Därefter gäller istället 14 a skollagen (1985:1100, ändrad genom 2008:571) och den nya diskrimineringslagen (2008:567). De nya bestämmelserna innebär att skolorna från och med den 1 januari 2009 ska beakta bestämmelserna i två regelverk för att garantera samma materiella skydd mot diskriminering, trakasserier och kränkande behandling. Det finns inget som hindrar att skolan/verksamheterna för samman de planer som ska upprättas till ett dokument. Skolinspektionens tillsyn avser endast skolans plan mot kränkande behandling. Planen ska utgå från en aktuell kartläggning och innehålla en redogörelse för vilka åtgärder som avses att påbörjas eller genomföras under det kommande året. Enligt 2 § förordningen om barns och elevers deltagande i arbetet med planerna mot diskriminering och kränkande behandling ska eleverna vara delaktiga vid framtagandet, uppföljning och bearbetning av planen mot kränkande behandling. Skolinspektionen har granskat skolans likabehandlingsplan som upprättades enligt den tidigare gällande lagen om förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling av barn och elever och har funnit att den inte utgår från en kartläggning av skolans behov inom området. Eleverna har inte heller deltagit i utarbetandet av den i enlighet med förordningens krav. Skolinspektionen bedömer att åtgärder behöver vidtas för att upprätta en årlig plan mot kränkande behandling som fullt ut svarar mot författningarnas krav.

3 Ledning och kvalitetsarbete

Den regelbundna tillsynen granskar inom detta område rektors ansvarstagande för skolans målinriktning samt hur skolans kvalitetsarbete fungerar för att säkra och förbättra kvaliteten i utbildningen. Tillsynen behandlar också tillgång till utbildning samt resurser i form av personal liksom hur rektorn följer bestämmelserna för skolan.

3.1 Tillgång till likvärdig utbildning

Bedömningspunkter

3.1.1 Varje elev erbjuds det garanterade antalet undervisningstimmar.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering
I 4 kap. 3 § skollagen anges att vissa bestämmelser om utbildningens omfattning i grundskolan (timplan) framgår av bilaga 3 till skollagen. I denna bilaga anges utbildningens omfattning i grundskolan för ämnen och ämnesgrupper. I 1 kap. 2

§ grundskoleförordningen anges att garanterad undervisningstid är den minsta undervisningstiden i timmar som eleverna ska erbjudas och att undervisningstid är det arbete som planerats av lärare och elever tillsammans och som eleverna genomför under lärarens ledning.

Vid tillsynen framkommer det att skolan anordnar hemstudiedagar då eleverna utför arbetsuppgifter i hemmet som redovisas och följs upp i skolan. Detta bedömer skolinspektionen inte vara förenligt med författningarnas krav om lärotider och undervisningstider. Skolan brister härigenom att ge eleverna den lärarledda tid de har rätt till. Skolinspektionen bedömer att detta behöver åtgärdas.

Tillsynen visar också att eleverna i den särskilda undervisningsgruppen inte ges undervisning i de naturorienterade ämnena. Detta behöver åtgärdas.

Av 5 kap. 10 § grundskoleförordningen framgår att om en elev inte kan få utbildning som i rimlig grad är anpassad efter elevens situation och förutsättningar, får styrelsen efter att ha hört elevvårdskonferensen besluta om anpassad studiegång för eleven. Därvid får avvikelser göras från timplanen. Styrelsen ansvarar för att en elev med anpassad studiegång får en utbildning som så långt det är möjligt är likvärdig med övrig utbildning inom skolan.

Tillsynen visar att det i Morkarlbyhöjdens skola finns två elever som undervisas i hemmet. Rektorn har för dessa elever fattat beslut om anpassad studiegång av skolan benämnd hemundervisning. Av beslutet framgår inte undervisningens omfattning och innehåll. Det framgår inte heller hur undervisningen ska följas upp. Det är mycket oklart om eleverna med anpassad studiegång verkligen ges en utbildning som så långt som möjligt motsvarar utbildningen i övrigt.

Skolinspektionen bedömer att det är angeläget att skolan garanterar en så likvärdig utbildning som möjligt för dessa elever.

3.1.2 Skolan erbjuder eleverna språkval, elevens val samt modersmålsundervisning i enlighet med författningarna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.1.3 Skolan anordnar undervisning i svenska som andraspråk i enlighet med författningarna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering
Undervisning i svenska som andraspråk ska enligt 2 kap. 15 § grundskoleförordningen anordnas för de elever som behöver det. Beslut om sådan undervisning ska fattas av rektorn. Enligt 2 kap. 16 § grundskoleförordningen ska undervisning i svenska som andraspråk anordnas istället för undervisning i svenska. Vid tillsynen framkommer det att det finns elever i Morkarlbyhöjdens skola som är i behov av svenska som andraspråk, men som istället ges särskilt stöd i svenska. I tillsynen framkommer att skolan inte gör någon tydlig åtskillnad mellan ämnena svenska och svenska som andraspråk. Skolinspektionen bedömer att undervisning i svenska som andraspråk behöver anordnas för de elever som behöver det.

3.1.4 Skolan erbjuder eleverna studie- och yrkesorientering.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.1.5 Utbildningen är avgiftsfri för alla elever med undantag av enstaka inslag som kan föranleda en obetydlig kostnad för eleverna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering
Enligt 2b kap. 5 § och 4 kap. 4 § skollagen ska utbildningen vara avgiftsfri. I verksamheten får förekomma enstaka inslag som kan föranleda en obetydlig kostnad för eleverna. I tillsynen framkommer att det förekommer avgifter vid exempelvis skidresor som fritt alternativ vid friluftsdagar. Kostnaden för dessa är ca 260 kronor. Även en frivillig resa under skoltid till Auschwitz-Birkenau innebär en egen insats på 900 kronor för eleven. Enligt Skolinspektionen är dessa kostnader inte obetydliga. Att aktiviteterna är frivilliga har inte betydelse eftersom alla alternativ ska vara avgiftsfria. Skolinspektionen bedömer därför att detta behöver åtgärdas.

3.2 Personalens utbildning

Bedömningspunkter

3.2.1 Skolans pedagogiska personal har utbildning för den undervisning de i huvudsak bedriver.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.2.2 Rektorn har genom utbildning och erfarenhet förvärvat pedagogisk insikt.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.3 Rektors ansvar

Bedömningspunkter

3.3.1 Rektorn håller sig förtrogen med det dagliga arbetet och tar som pedagogisk ledare det övergripande ansvaret för att verksamheten inriktas på att nå de nationella målen.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering

Enligt 2 kap. 2 § skollagen ska rektorn hålla sig förtrogen med den dagliga verksamheten i skolan. Det åligger rektorn att särskilt verka för att utbildningen utvecklas. Som pedagogisk ledare har rektorn, enligt läroplanen avsnitt 2.8, det övergripande ansvaret för att verksamheten som helhet inriktas att nå de nationella målen. Detta kräver att undervisningsmålen ständigt prövas, resultaten följs upp och utvärderas och att nya metoder prövas och utvecklas. Rektorns pedagogiska ledarskap är av stor vikt för att säkerställa att eleverna får en likvärdig utbildning och att verksamheten inriktas mot nationella mål.

Tillsynen visar att rektorn upplevs, av både sig själv och personalen, som en administrativ ledare. Dessutom visar tillsynen att rektorn inte följer upp att undervisningen utgår från kursplanernas och läroplanens mål att sträva mot. Tillsynen visar att elevernas möjligheter till inflytande över undervisningen är begränsade samt att det saknas samverkan på skolövergripande nivå kring dessa områden. Samverkan krävs för att utbildningen ska bli mer likvärdig och eleverna ges samma förutsättningar att nå målen för utbildningen (se avsnitt 1.4.4).

Rektorn behöver därför ta ett större ansvar för det pedagogiska ledarskapet. För att kunna göra det bör rektorns förtrogenhet i den dagliga verksamheten utvecklas.

Sammanfattningsvis innebär detta att Skolinspektionen bedömer att rektorns pedagogiska ledarskap och rektorns förtrogenhet med det dagliga arbetet behöver stärkas.

3.3.2 Rektorn fattar beslut enligt bestämmelserna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering

Enligt 2 kap. 15 § grundskoleförordningen ska rektorn besluta om undervisning i svenska som andraspråk ska anordnas för en elev.

Tillsynen visar att rektorn inte har fattat sådana beslut trots att det finns elever som behöver svenska som andraspråk. Detta behöver åtgärdas.

Enligt 5 kap. 5 § grundskoleförordningen ska beslut om elevs placering i särskild undervisningsgrupp fattas av styrelsen för utbildningen, eller av rektorn om detta är delegerat, efter samråd med eleven och elevens vårdnadshavare. Beslut ska enligt 8 kap. 1 § innehålla en fullföljdshänvisning med information om att beslutet får överklagas till Skolväsendets överklagandenämnd.

I tillsynen framkommer att sådana beslut saknas för elever som är placerade i särskild undervisningsgrupp samt att rektorn inte återrapporterar delegationsbeslut om särskild undervisningsgrupp till styrelsen för utbildningen.

Skolinspektionen bedömer att detta måste åtgärdas.

3.3.3 Lagen om registerkontroll av personal inom förskoleverksamhet, skola och skolbarnsomsorg iakttas.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.4 Kvalitetsarbete

Bedömningspunkter

3.4.1 Skolan bedriver ett systematiskt kvalitetsarbete, det vill säga planerar, följer upp och utvärderar sin verksamhet samt tar tillvara resultaten och omsätter dessa i åtgärder för att förbättra måluppfyllelsen.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering
Enligt skollagen och läroplanen har rektorn ett ansvar för att eleverna når målen för utbildningen. Detta medför en skyldighet att kontinuerligt följa upp och utvärdera elevernas kunskapsresultat så att undervisningsmål och metoder ständigt kan prövas och utvecklas i förhållande till styrdokumentens krav. I tillsynen framkommer det att det finns brister i skolans systematiska kvalitetsarbete där resultat följs upp, diskuteras och utvärderas. Bland annat utvärderas och analyseras inte de betygsskillnader mellan flickor och pojkar som förekommer i vissa ämnen, såsom idrott och hälsa och kemi. På övergripande skolnivå saknas uppföljning och utvärdering av elevernas kunskapsresultat i samtliga ämnen. Vidare framkommer att det saknas en systematisk bedömning av i vilken mån de nationella målen har förverkligats och vilka åtgärder skolan avser att vidta för ökad måluppfyllelse. Skolinspektionen bedömer att skolan sammantaget behöver förbättra sitt kvalitetsarbete på så sätt att man följer upp elevernas resultat och systematiskt analyserar hur de nationella målen har förverkligats. Det är rektorns ansvar att så sker.

3.4.2 Kvalitetsarbetet dokumenteras i en kvalitetsredovisning som uppfyller förordningens krav.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering
Enligt 1 § förordningen om kvalitetsredovisning inom skolväsendet m.m. ska varje skola, förskola och fritidshem årligen upprätta en skriftlig kvalitetsredovisning. Enligt 3 § samma förordning ska kvalitetsredovisningarna innehålla en bedömning av i vilken utsträckning de nationella målen för utbildningen har förverkligats och en redogörelse för vilka åtgärder kommunen respektive skolan, förskolan eller fritidshemmet avser att vidta för ökad måluppfyllelse. Enligt

3 a § samma förordning ska uppföljning och utvärdering av likabehandlingsplanerna och planerna mot kränkande behandling redovisas. Stöd för hur kvalitetsredovisningar kan upprättas finns i Skolverkets Allmänna råd och kommentarer för kvalitetsredovisning.

Skolinspektionen har tagit del av skolans kvalitetsredovisning. Denna innehåller beskrivningar av aktiviteter som utförts under året. Den innehåller endast vissa analyser eller förslag till uppföljning och åtgärder. Här redovisas visserligen meritvärde och behörighet till nationella program, men resultaten analyseras och utvärderas inte. Det saknas likaså en redovisning av skolans uppföljning och utvärdering av likabehandlingsplanen och planen mot kränkande behandling.

Skolinspektionen bedömer att kvalitetsredovisningen inte uppfyller förordningens krav.

2009-05-12 Stockholm

Ulrika Tutorius

Sigbritt Gålnander